

LÄRARE

Uppdrag 11.
Staden Vasas hamnar

Vasa stad grundlades år 1606 av kung Karl IX och var en livlig handelsstad, den 4:e största staden i Finland. Staden handlade bl.a. med tjära, beck och trävaror och handels skeppen från Vasa seglade ända ner till Medelhavets hamnar.

Uppdragets syfte är att få eleverna att fundera över Vasa stads olika hamnlägen och fundera på landhöjningens påverkan på sjöfarten i Kvarkenområdet. Denna övning kan t.ex. göras på Öjbergets topp eller inne i Vasa, men även på andra ställen i världsarvet, både på finska och svenska sidan.

Efter övning 3 kan eleverna bygga en landskapsmodell över Vasas hamnlägen och visa och förklara var-

för de har flyttats. Landskapsmodell kan byggas på plats i naturen av naturmaterial eller i klassrummet av olika material. Faktablad K13 om Vasas hamnar kan användas i övningen.

Uppgift 1.

Gruppuppgift

Från Öjbergets topp ser du ut över den flacka omgivningen mot Vasa, Bottenhavet och Söderfjärden.

1. Var fanns hamnen när Vasa stad grundades och var finns den nu? Fundera och diskutera! Tag hjälp av kartan nedan!

LÄRARE

Uppdrag 11. Staden Vasas hamnar

Uppgift 2. Fyra hamnar

Fakta. Den nuvarande hamnen på Vasklot, till vilken bilfärjan från Holmsund går, kanske inte var så svår att hitta. Den anlades år 1893. Faktum är dock att det finns ytterligare tre äldre hamnar som använts sedan staden Vasas grundades.

De är:

Gamla hamnen vid Hästholmen, cirka 1 km från staden (nuvarande Gamla Vasas), användes åren 1600 - cirka 1850.

Brändösund anlagd år 1789 vid sundet mellan Brändö och Smulterö.

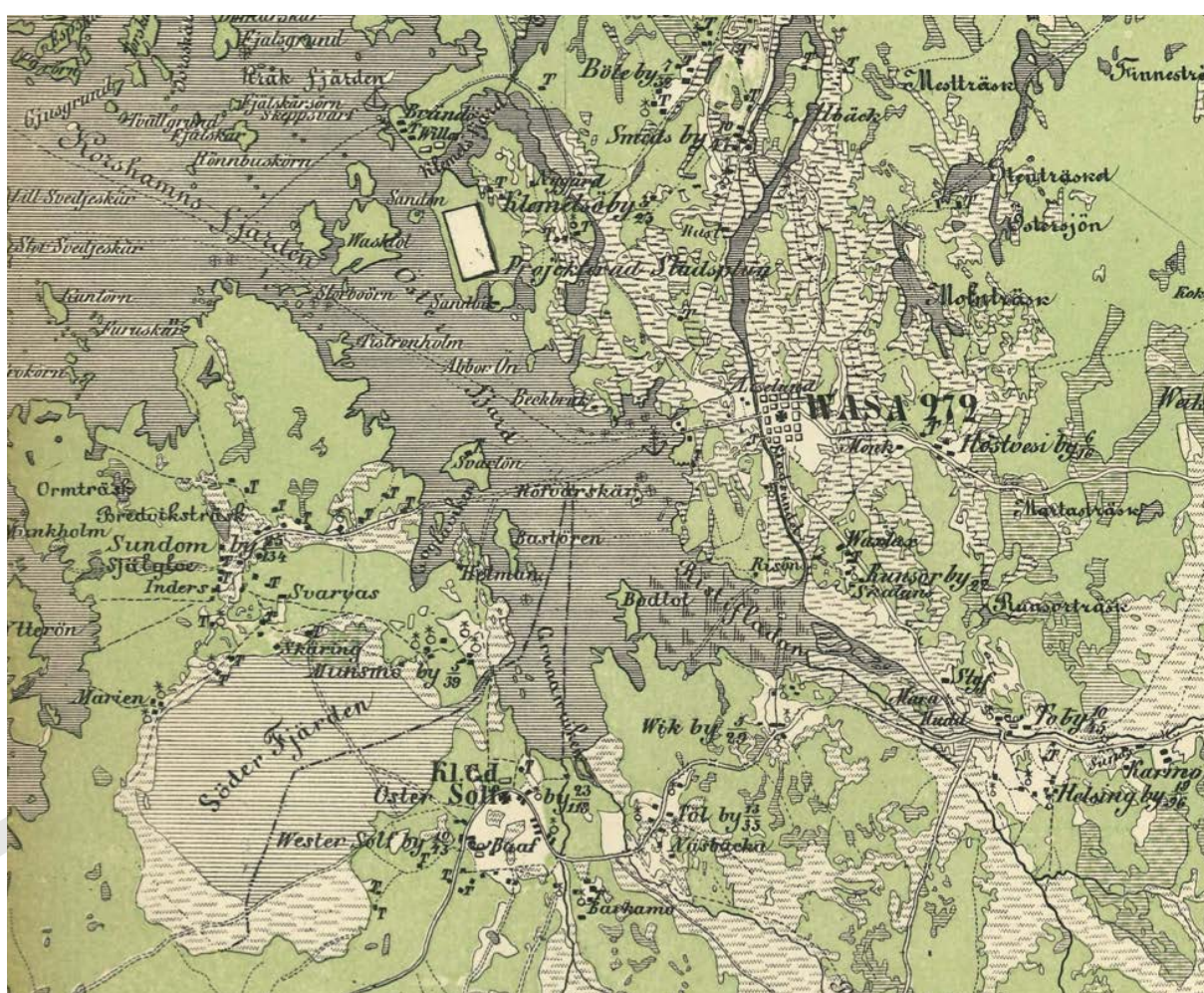
Inre hamnen anlagd cirka år 1860, sedan Vasas stad brann ner 1852 och sedan återupbyggdes på Klemetsö, som då var den yttersta fastlandsudden västerut.

Att fundera på

- Försök att hitta de tre andra hamnlägen utifrån det nya materialet i form av kartor och foton som finns bifogat. Börja med att kika på de två kartorna över Vasas. En är från 1856 och en från 1875!

LÄRARE

Uppdrag 11. Staden Vasas hamnar

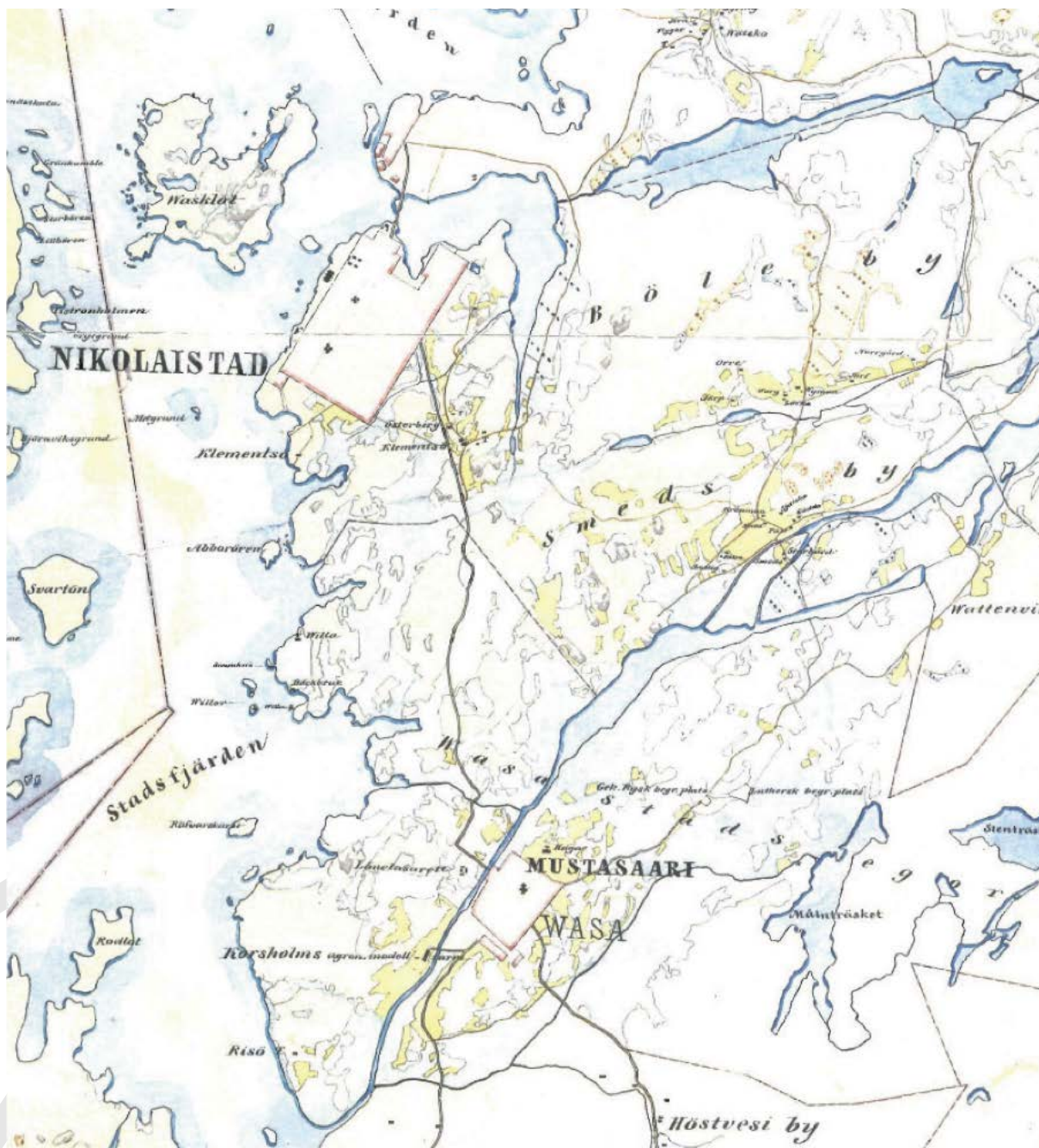
Källa: Internet (RA).

Karta över Vasa 1856 Kalmberg 1856. (Originalkartan 1:100 000, grönt och brunt tryck)

LÄRARE

Uppdrag 11. Staden Vasas hamnar

Upprättad å Öfverstyrelsen för landtmäteriet år 1875.

Karta över Vasa 1875. Utdrag ur karta över Mustasaari socken jämte Björkö och Replot kapell samt Qveflax socken, Vasa län.

LÄRARE

Uppdrag 11. Staden Vasas hamnar

Uppgift 3.
Sjöfartens anpassning till landhöjningen

Gruppuppgift

När ni är klara med uppgift 2 och har diskuterat i gruppen öppnar ni **faktablad K13!**
Ta hjälp av detta faktablad för att få fördjupad kunskap om hamnlägena.

Konstruera och presentera

Bygg en tredimensionell modell på marken eller i klassrummet i valfritt material av kartbilden över Vasa och sätt ut de olika hamnlägena! Presentera sedan lite fakta om Vasas grundande, de olika hamnlägen samt orsakerna till förflyttningen av hamnen.

Vasa stads olika hamnar